

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naručnina se pošilja opravnitvni v dijaškem semenišču (Knabenseminarij). — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naručnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, natisnjeni listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od prave vrstice, če se natisne enkrat 8 kr. dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Leon XIII. sedem let papež.

Ko je slavnega spomina Pij IX. umrl, pisarili so freimaurerji: sedaj je zadnji papež v grob položen, konec je papeštvu in katoliškej Cerkv. Toda Bog je osramotil sovražnike ter strmečemu svetu iz nova potrdil resničnost besed Kristusovih apostolu Petru: Ti si Peter (skala) in na tej skali sezidam cerkev svojo in vrata preklenska nje ne premagajo. Vzbudil je v osebi Leona XIII. svetelj Cerkv novega najvišjega pastirja, ki jo vodi s čudovito modrostjo uže celih sedem let. Dne 20. februarja 1878 bil je izvoljen in 3. marcija kronan.

Na ta den mu pridejo vsako leto kardinali čestitat in pri takih prilikah spregovori naslednik sv. Petra več ali manje pomenljivih besed o stanji vesoljne Cerkv božje. Letos je vzlasti obžaloval, kako v mnogih državah in pri številnih narodih svetelj Cerkv ne priznavao njenega uzvišenega poslanstva, marveč jo prezirajo, njej ne privoščijo potrebne svobode, zametujejo njene blagre, razdirajo zavode, a tako sami sebe oropajo edinega sredstva, katero zamore človeštvo iz sedanjih družbinskih nevarnostij rešiti.

Zatem obžaluje Leon XIII. še posebič žalostne razmere katoliške Cerkv na Italijanskem, vzlasti papeštva v Rimu. Italijanska vlada namreč ovira redno umeščanje škofov, župnikov, papežu je vse pobrala razven Vatikanske palače, okolo katere mrgoli vojakov, policajev, vohunov. Papež pogreša svobode potrebne za vladanje vesoljne Cerkv. Veliko britkost prizadjala pa je vlada papežu s tem, da je pobrala vse premoženje, katero je bilo ustanovljeno za razširjevanje sv. vere (Propaganda). To je pravi božji rop.

Na konci svojega govora je papež Leon XIII. djal: „vdani v božjo voljo hočemo trpeti, a nikdar priznati, nikdar odobriti krivic, ki se go-dijo svetelj Cerkv“.

Desterniški.

Kako se nam štajerskim Slovincem godi!

(Govor poslanca B. Raiča v državnem zboru, dne 28. febr. 1885.)

II. Resolucija od 23. aprila 1880 se glasi (bere): „C. kr. vlada se poziva na vpeljavo slovenščine za podučni jezik po vseh sedanjih srednjih šolah, koder Slovenci prebivajo, za dijake slovenske narodnosti, kolikor to dopuščajo učila.“ V 79. seji IX zasedanje sprejela jo je visoka zbornica in vendar je ona za naše gimnazije mrtvorajeno dete. Naučni minister je sicer nekemu jako spretnemu profesorju naročil napraviti naučnega črteža, po katerem bi se dala resolucija vresničiti in tudi ta črtež menda navidezno mrtev v naučnem ministerstvu počiva, ker prav nič ne opazimo po naših srednjih šolah o kaki izvršitvi tistega črteža. Stara krivica je še vedno na vrhu. V Paznu so razpisali učiteljsko mesto z opomnjo, da mora biti dotični kandidat več hrvasko-slovenskega jezika. Med prosilci so bili res tudi taki, ki so tej zahtevi popolnoma zadostovali in vendar se je ravno tista služba podelila prosilcu, ki je bil v slovenščini popolnoma nevedšč. (Čujte! čujte! na desni.) Na Ptujski gimnaziji podelila se je ob začetku letošnjega šolskega leta ravnateljska služba jako navadnemu profesorju, če tudi je za njo prosilo osem profesorjev, ki so bili vsi slovenščine zmožni. V Trstu je študiralo lansko leto 117 Slovincov na državni gimnaziji in vendar so imeli le tri tečaje za slovenščino, in sicer prvi in drugi razred v I.; tretji, četrti, peti in šesti razred v II.; sedmi in osmi razred pa v III. tečaju poduk. Slovensko društvo „Edinost“ je sklenilo v oči-gled tega prošnje na naučno ministerstvo, da naj se II. tečaj že letos razdeli v dva oddelka, ter naj se zanaprej slovenščina po postavi podučuje.

Preosnovni načrt od leta 1849, ki je dobil najvišje potrjenje 16. septembra 1849, pravi pa na strani 145, št. 4 b) (bere): „V slučajih, če je materni jezik dijakov slovanski, naj se v I.